

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-04-10

Vår referens

Anna Johansson

Stadsjurist

anna.johansson104@malmo.se

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)

TN-2024-479

Sammanfattning

Regeringen har remitterat en statlig utredning avseende frågan om en justering av miljöbalkens strandskyddsbestämmelser. Utredningen föreslår två ändringar, den första innebär att vattenbruk (odling av fisk, skaldjur och alger) på samma sätt som jordbruk, skogsbruk och renskötsel idag, är undantaget från strandskydd. Den andra ändringen innebär att ett nytt skäl för dispens från strandskyddet läggs till i miljöbalken avseende småskaliga näringsverksamheter som har en fördel av att lokaliseras nära vatten och vars ändamål inte kan tillgodoses på annan plats. Fastighets- och gatukontoret föreslår att förslag om undantag från strandskyddet för vattenbruk lämnas utan invändning men att framföra risker på förslaget om ny grund för dispens för små näringsverksamheter.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att godkänna förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103)
- G-Tjänsteskrivelse remissyttrande Areella näringar vid vatten
- Förslag till yttrande TN 240423

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2024-04-23

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Strandskyddet regleras i 7 kap. miljöbalken och råder i hela landet 100 meter från strandlinjen i alla vattensamlingar, både på land och ut i vattnet. Inom detta område är det förbjudet att

- uppföra nya byggnader,
- ändra byggnader eller deras användning, att utföra andra anläggningar eller anordningar om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt.
- vidta åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Länsstyrelsen kan under vissa förutsättningar även besluta om att utöka strandskyddet upp till 300 meter. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Det finns flera olika möjligheter att göra undantag från strandskyddet, bl.a. kan en kommun genom detaljplanen upphäva strandskyddet inom ett område, areella näringar har ett undantag från strandskyddet och det finns även möjlighet för kommun och länsstyrelse (om de beslutat att utöka strandskyddet) att meddela dispens från förbudet.

Inom Malmö kommun är strandskyddet inom stora delar av kommunen upphävt genom detaljplaner och genom beslut från länsstyrelse. Längs Sege å som löper längs kommunens nordöstra gräns finns fortfarande ett strandskydd och även från Lernacken söderut mot gränsen mot Vellinge kommun finns ett utökat strandskydd. I stor utsträckning ligger detta strandskydd inom Bunkeflo strandängar och Klagshamnsuddens naturreservat.

Remissens förslag

Undantag för vattenbruk

Det aktuella förslaget innebär att undantaget för areella näringar breddas genom att det av lagtexten framgår att även vattenbruk omfattas. Det innebär att vattenbruk undantas strandskyddet, i likhet med det bl.a. jord- och skogsbruk har idag. Det kan därmed bedrivas utan att dispens krävs i strandnära lägen.

Inom Malmös kommungränser framstår det som osannolikt att någon större mängd anläggningar kommer att tillkomma. Dels är strandskyddet upphävt i stor utsträckning och dels ligger stora delar av det kvarstående strandskyddet i kommunen inom naturreservat. Malmö stad bedömer att undantaget kommer att få en mycket begränsad tillämpning inom kommunens gränser.

Nytt särskilt skäl för dispens

Vidare föreslår remissen ett nytt särskilt skäl för beviljande av strandskyddsdispens. Denna innebär att småskalig förvärvsverksamhet på landsbygden kan etablera byggnader, anläggningar och anordningar samt åtgärder om det finns en fördel med att placera den i ett strandnära läge. Det ska inte gå att uppnå samma nytta utanför strandskyddat område.

Det är svårt att överblicka konsekvenserna av den föreslagna ändringen. Fastighets- och gatukontoret ser en överhängande risk att detta kan få en betydligt bredare tillämpning än den fiske- och naturturism som utredningen ger uttryck för. Även om bestämmelsen undantar åtgärder för bostadsändamål finns det ett antal andra åtgärder som i och med detta förslag skulle kunna få dispens. En följd av detta är att exploatering av stränder sannolikt kommer att öka. Detta kan medföra att uppnåendet av flera miljömål (bl.a. ett rikt växt- och djurliv, hav i balans, levande kust och skärgård och levande sjöar och vattendrag) försvåras.

Fastighets- och gatukontorets ställningstagande

Utifrån dessa grunder föreslår Fastighets- och gatukontoret att nämnden lämnar frågan om utökat undantag utan invändning och att framföra rörande förslag om ny grund för strandskyddsdispens att det finns risk för att detta får en bredare tillämpning än den fiske- och naturturism som utredningen har gett uttryck för. Förvaltningen anser att det behövs ett förtydligande i utformningen av lagtexten för att minska denna risk.

Ansvariga

Viktoria Morén Avdelningschef
Tobias Nilsson Direktör